

Igangsættelse af arbejde med ammoniakregulering og L&F og DN's fælles udspil

Problemstilling

På forligskredsmødet d. 27. januar blev plan for igangsættelse af arbejde med ammoniakreguleringen mhp. understøttelse af incitament til udtag af lavbundsarealer fremlagt. På mødet blev muligheden for en udvidelse af arbejdet til at omfatte hele DN & L&F's fælles udspil og muligheder for at sikre en bedre naturbeskyttelse inden for husdyrreguleringen drøftet.

Baggrund

I aftale om grøn omstilling af dansk landbrug (4. oktober 2021) er følgende besluttet:

"For at understøtte lodsejernes incitament til udtagning af lavbundsarealer igangsættes der i 2022 et udvalgsarbejde for at afdække mulighederne for en modernisering af ammoniakreguleringen som foreslået af Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer. De to organisationer inddrages sammen med KL i udvalgsarbejdet, der skal afrapportere til aftaleparterne primo 2023"

I forbindelse med drøftelser om udtag af op mod 100.000 ha lavbundsarealer er der peget på, at usikkerhed om, hvorvidt udtag kan få betydning for husdyrproduktionen, kan være en barriere. Landmænd kan være tilbageholdende med at deltage i frivillige udtagningsordninger af frygt for, at de udtagne arealer vokser ind i en naturbeskyttelse, der medfører begrænsninger mht. ændring og udvidelse af nærliggende husdyrbrug

Organisationernes forslag

Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer fælles udspil "Fælles løsninger – for natur og landbrug" indeholder fire forslag til ændring af den eksisterende ammoniakregulering.

1. Mulighed for at anvende alternative virkemidler m.v. til at imødegå ammoniakkrav i husdyrbrugloven.
2. Udredning af mulighederne for at anvende differentierede krav i nærheden af kategori 2-natur, hvor kravene gøres afhængige af arealets naturkvalitet.
3. Differentieret beskyttelse af ny natur, så ny natur etableret på privat og frivillig basis ikke udløser ammoniakkrav iht. husdyrbrugloven, når et husdyrbrug skal miljøgodkendes.
4. Etablering af en opkøbsordning rettet mod de mest uhensigtsmæssigt placerede jordbrug, samt at der gennemføres en analyse af, hvor mange bedrifter der reelt ikke kan udvikles under de gældende krav.

Løsning

Regeringen lægger til grund, at landbrugsaftalen indebærer, at der alene skal ses på ammoniakreguleringen for at understøtte lodsejernes incitament til udtagning af lavbundsjord, herunder i lyset af dels, at det skal gå hurtigt, dels at der ikke er aftalt nogen form for finansiering. Det er afgørende, at der kan findes en løsning, som inden for en kort tidshorisont kan sikre, at reguleringen af husdyrbrug ikke står i vejen for lodsejernes incitament til at udtage lavbundslande, således at udtagningsindsatsen i "Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug" kan komme godt fra start.

Jf. drøftelserne på forligskredsmøde d. 9. februar 2022 er der opnået enighed i forligskredsen om, at indsatsen vedr. ammoniakreguleringen ift. lavbundsarealer gennemføres senest primo 2023, før der umiddelbart derefter igangsættes et udvalgsarbejde, hvor der ses på følgende forslag fra L&F og DN's fælles udspil:

1. Mulighed for at anvende alternative virkemidler m.v. til at imødegå ammoniakkrav i husdyrbrugsloven.
2. Udredning af mulighederne for at anvende differentierede krav i nærheden af kategori 2-natur, hvor kravene gøres afhængige af arealets naturkvalitet.
3. Behov for yderligere tilpasninger end løsningen vedr. lavbundsarealerne ift. mulighederne for differentieret beskyttelse af ny natur, så ny natur etableret på privat og frivillig basis ikke udløser ammoniakkrav iht. husdyrbrugsloven, når et husdyrbrug skal miljøgodkendes.

Aftalekredsen er enige om, at der, forud for at udvalgsarbejdet omkring de tre forslag fra L&F og DN's fælles udspil igangsættes, findes finansiering til gennemførelse inden for landbrugsaftalens økonomi.

I forhold til DN og L&Fs fjerde forslag om en omstrukturingsordning for u hensigtsmæssigt placerede husdyrbrug må det dog bemærkes, at dette primært må anses som et meget væsentligt politisk og økonomisk spørgsmål, som ikke er kommet til udtryk i aftalen, herunder ikke indgår i finansieringen i landbrugsaftalen, hvorfor dette ikke kan gennemføres indenfor den aftalte ramme. Det blev allerede under den tidligere VLAK-regering overvejet at finde finansiering til en sådan ordning, hvilket dog ikke blev gennemført. En sådan omstrukturingsordning er vurderet som værende meget omkostningstung og særdeles kompliceret i forhold til EUs statsstøtteregler.

Indsats ang. ammoniakreguleringen ift. lavbundsarealer

Som opfølgning på aftaleteksten etableres et udvalgsarbejde, der vil bestå af en målrettet dialog med de tre organisationer med henblik på inden for en kort tidsramme at kunne understøtte incitamenter til udtagning af lavbundsarealer. Der lægges op til en model, som undtager udtagne lavbundsarealer, der måtte udvikle sig til naturtyper, fra at blive omfattet af beskyttelse efter naturbeskyttelseslovens § 3 – svarende til den eksisterende regel, der undtager minivådområder fra at blive omfattet af § 3-beskyttelse. En sådan model vil sikre, at de udtagne arealer ikke kan blive omfattet af husdyrreglernes ammoniakbeskyttelsesniveau for kategori 2- og 3-natur. Modellen vil derved forventeligt øge incitamentet til at indgå i udtagningsordninger.